

Діти плачуть за школою. Неймовірно?

Зазвичай у першокласника захоплення новим товариством, дорослішим статусом, партою, вчителькою, уроками зникає за місяць-два. Потім дитину довгі роки через силу доводиться випихати до школи, вмовляти вчитись, лякати карами, обіцяти винагороду за хороші оцінки. У Луцькій ЗОШ №2, розташованій у тихому мікрорайоні на Львівській, вирішили поламати усталену систему і ввели в одному з перших класів модерну освітянську програму «Інтелект України», яку впроваджують наразі в окремих гімназіях Рівного, Нововолинська, Ківерців.

Підходить до завершення навчальний рік, який же результат впровадження? Директор школи Василь Гришук запросив на урок оцінити рівень знань учнів. Доки чекали дзвоника, Василь Адамович розповів: «Дослідно-експериментальна робота проведена на базі харківських навчальних закладів з 2008 по 2012 роки. Зараз Міністерство освіти і науки рекомендує програму до використання, тому ми й вийшли за неї. І скажу – недаремно. Добре, що у свого часу поїхав у Рівне, Харків, зустрівся з керівниками проекту, поспілкувався з батьками. Я побачив, що і в звичайній школі можна використовувати проект, який дає велику користь дітям. Є спеціальні: програма, навчальний план, педагогічно-методичне забезпечення, відеоматеріали. Алгоритм кожного уроку розписано по хвилинах, крок за кроком, і вчитель не треба шукати наочність, наприклад, портрети письменників чи малюнки. Як знаєте, до сьогодні підручників для 4-класників нема, а за цією програмою щомісяця дитина отримує комплект підручників і зошитів з друкованою основою. Учнім дуже комфортно навчатись, вони розкуто почувуються. У нас 4 перших класи, з них 3 навчаються за традиційною програмою. Буваючи на їхніх уроках, я бачив різницю. Наприклад, востаннє на уроці «Людина і світ» діти в рамках програми «Інтелект України» вивчали речі, які опановують третьокласники. Вони знають сусідні держави, їхні столиці, з ким в Україні більший і менший кордони. Весь навчальний матеріал спрямований на емоційну сферу дитини. На кожному уроці учні співають, виконують вправи, а закінчуються заняття патріотичною пісенькою. Це впливає не тільки на розумовий розвиток, але й на моральні риси дитини».

Саме так і відбувався урок, на якому першокласники повторювали алфавіт та читали казку Корнія Чуковського «Мийдодір». Впадали у вічі розвішані на стінах таблиці арифметичних дій (серед них, зокрема, множення) та правопису, карти, малюнки, розставлена по класу усяляка наочність (навіть е скелет), книжки, куточки природи разом із акваріумом тощо. Біля дошки – актуальний для всякого віку напис: «Не кажи «не вмію», а кажи «навчусь». І в ході уроку було видно, що школяріки хочуть

вчитись, бо замість нудного і складного мізкування їм пропонують суцільну забаву й захоплюючу пригоду, де часом впізнаєш елементи популярних телешоу. Діти активні, мислять уголос, діляться власними судженнями, «відгадують» прислів'я, наввипередки вправляються в дикції, дивляться на мультимедійному екрані пізнавальні та комедійні відеосюжети, багато співають, розігрують ролі, оплесками підтримують правильні відповіді однокласників, виконують танцювальні рухи біля парті і часто перериваються на відпочинок у вигляді дихальної гімнастики, міні-фізкультури для очей та рученят, релаксаційної веселої паузи. До заданого фрагменту казки вони послуговуються малюнками, мультфільмами й електронним словником із поясненням незвичних слів. Самостійна робота із зошитом, спільне читання вголос, виклик до дошки, опитування – ці відомі класичні методи педагогіки перетворюються на гру. Щоправда, таке навчання за змістом вкрай насичене, причому паралельно до основного матеріалу дають знання, як для дорослих, наприклад, про біографію письменника, про поняття «псевдонім», розповідають, що таке рима. За свої успіхи діти раз у раз чують від вчителя: «молодці». Це й вся оцінка, зате яка важлива для них!

На перерві малі інтелектуали почали вихвалитись, що їм вся наука дається легко. Лишень комусь більше до вподоби математика, а комусь – читання, письмо, ще іншому «все-все-все». «Предмети цікаві, робимо на кожному уроці фізкульт-хвилинку, маємо «зоряні перегони», а наша Оксана Степанівна дуже хороша вчителька, – шибетали навперейбій. – Ми все наперед знаємо і вчимо те, що інші будуть проходити в 4-5 класах». Педагог із 18-річним стажем Оксана Гуменок теж переконує, що їй легко та приємно працювати з дітьми, а вони, почувши, тут же підказують: «Тому що ми хороші».

«За цією програмою цікавіше та простіше, – ділиться вчителька. – У ній продумана чітка

структура уроку. Діти наперед знають, що робитимуть, бо з уроку в урок виконують те саме, не помічаючи ускладнення завдання. На мою думку, проект ідеально й детально опрацьовано науковцями. Може, з досвідом я би щось додала. Поки що мені все подобається, як і дітям. Учні люблять активні форми, на яких можуть висловити свою думку, дуже чекають на мультиплікаційні вкраплення, які мені надсилають на диску разом із таблицями та іншими матеріалами щомісяця. До того ж далі їжджу на навчальні курси до Рівного, де є опорна школа і де вчителів інформують про методику викладання предмета. Я підтримую ідею поширити програму «Інтелект України» на всі школи Волині».

У 2015 році на цікавий почин у ЗОШ №2 зголо-силось батьки 50 першокласників. Після підготов-чих курсів відібрали 30 дітей, ніхто з них досі не перейшов у «легший» клас. Тобто вчитись малечі не важко, у всіх рівні можливості стати успішним, роз-умним, впевненим, талановитим. Наступного року, як обіця директор школи, знову набиратимуть один клас (або й два, якщо буде багато заяв) першачків, котрі навчатимуться за новою програмою. З ними готові працювати уже троє педагогів, які пройшли курси і мають відповідні сертифікати.

«Чесно кажучи, я запланував поки що впрова-

джувати проект для початкової ланки, – говорить Василь Гришук. – Навіть якщо дитина далі не піде за програмою «Інтелект України», то їй буде легше в основній школі. Завдяки програмі долається неуспішність у 5-8 класах (тоді учні найбільше не хочуть вчитись), бо вони в 1 класі розв'язують алгебраїчні вирази, і тому в середній ланці готові до алгебри, геометрії, географії, фізики». За словами директора навчального закладу, спотяку він не раз збирав батьків, аби переконувати, пояснювати проект. Тепер тільки запитує їх, чи задоволені, і у відповідь лише чує: «Так». Дві молоді матусі першокласників, які потрапили на очі в коридорі біля класу, підтвердили слова Василя Адамовича.

«Сину дуже цікаво, не потрібно його змушувати готувати уроки, – говорить пані Оксана, мама Дмитрика Вартанова. – Прийде зі школи, пограється, відпочине і сам з охотою береться за завдання. Потреби допомагати йому нема. І програма надзвичайно цікава, і вчителька Оксана Степанівна – чудовий педагог, вона просто живе тими дітьми. А як приходять в гості батьки інших дітей, дивляться в ті книжки, зошити з розмальовками – то просто вражені програмою. Мені самій цікаво, я дивуюсь швидким змінам у виразності читання сина. На батьківських зборах нам дають «дереце рости» за підсумками тестування, і ми бачимо, скільки дитина читає зараз порівняно з вереснем. Дуже полюбляють учні «перегони» на математику – хто перший швидко, каліграфічно і без помилок розв'яже приклад. Вони так стараються! Вдома син розповідає, як кожен на малюнок вибирає машину, якою їздитиме на тих «перегонах», а наприкінці вчителька дає «медальку». Всі нагороди діти збирають, рахують, серед них є «Найрозумніший», «За успіхи», «Найкмітливіший» і багато інших. Запитує сина: «Підеш у школу?» – «Ні, не піду. Побіжу!»

«Дитина у 1-му класі може намалювати карту України, вказати столицю, області, океани і моря, – доповнює пані Віта, мама Валерії Сімінської, яка сидить за одною партією з Дмитриком. – Я сама здивована, наскільки спохоплюють все учні. Валерію не треба заганяти вчити уроки, а вона ще й ходить на групу продовженого дня. О пів на сьому ранку сама прокидається, вже готова до школи. Коли почалися зимові канікули, діти плакали, бо хотіли до школи – такого ми ще не чули! Задоволення від цього проекту вам не передади. Ми бачимо результати. Платимо лише 195 гривень за надіслані підручники й зошити. Ніхто з батьків не думає змінювати клас, переводити дитину куди-інде. Обов'язково на другий рік треба продовжити проект. І варто його поширити на інші класи».